Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U102029

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-12-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бунякін В’ячеслав Миколайович
2. Viacheslav M. Buniakin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в аспірантурі ДУ "Інститут нейрохірургії ім. акад.А.П.Ромоданова НАМН України" за спеціальністю 222 Медицина" (нейрохірургія)

Дата захисту: 23-02-2024

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.557.009

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут нейрохірургії ім. акад. А. П. Ромоданова Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011930

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, буд. 32, Київ, 04050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут нейрохірургії ім. акад. А. П. Ромоданова Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011930

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, буд. 32, Київ, 04050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.42

Тема дисертації:

1. Діагностика та хірургічне лікування мультифокальної епілепсії
2. Diagnosis and Surgical Treatment of Multifocal Epilepsy

Реферат:

1. Ключові слова: Фармакорезистентна епілепсія, мультифокальна епілепсія, хірургія епілепсії, гемісферотомія, мультилобарна резекція, каллозотомія, енцефаліт Расмуссена, кортикальна дисплазія. Мета дослідження: Покращити результати лікування мультифокальної епілепсії шляхом диференційованого підходу до вибору нейрохірургічного втручання. Об’єкт дослідження: мультифокальна епілепсія. Предмет дослідження: клінічні прояви мультифокальної епілепсії, епілептичні напади, психоемоційні розлади, структурно-функціональні зміни головного мозку, нейрохірургічні втручання. У дослідження було включено 86 хворих на мультифокальну фармакорезистентну епілепсію, які з 2006 до 2023 років перебували на лікуванні у відділенні функціональної нейрохірургії та нейромодуляції ДУ «Інституту нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова НАМН України». Пацієнти розподілені на основну (57 осіб) та контрольну (29 осіб) групи. Дослідження грунтується на результатах лікування 57 хворих основної групи, віком від 1,5 до 42 років (у

середньому – 12,7 років), із них було 47 (82,5 %) дітей та 10 (17,5 %) дорослих. Всім хворим проводилось передопераційне обстеження, яке передбачало огляд невролога, нейрохірурга та психіатра. Хворим проведені інструментальні методи обстеження (ЕЕГ, відео-ЕЕГ-моніторинг, МРТ головного мозку (1,5 – 3,0) Тл у режимі «Епілепсія», функціональне МРТ, ОФЕКТ, SISCOM, ПЕТ. У деяких випадках проводилася інвазивна електрокортикографія. Метод хірургічного втручання обрався на основі отриманих даних, щодо типу епілептичних нападів, локалізації та кількості епілептогенного фокусу, шляхів поширення епілептогенної активності, поширеності ураження головного мозку, наявного функціонального дефіциту або ризику його появи після операції. Проведені функціональні дисконекції: стереотаксична каллозотомія – у 14 (24,6 %) випадках, мікрохірургічна каллозотомія – у 21 (36,8 %) випадку, резекційні хірургічні втручання - мультилобарна резекція (6,0 – 10,5) %, та комбіновані нейрохірургічні операції – функціональна гемісферотомія (16 – 28,1%). Визначені фактори, які визначають тяжкість та прогноз перебігу мультифокальної епілепсії. До несприятливих факторів відносяться ранній дебют епілепсії, наявність двобічної епілептичної активності, дифузне або двобічне структурне ураження головного мозку внаслідок перинатального ішемічно-гіпоксичного ураження мозку, внутрішньомозкового крововиливу, вірусного менінгоенцефаліту, енцефаліту Расмуссена. Встановлено, що найкращі результати хірургічного лікування мультифокальної епілепсії спостерігаються у випадку локалізації епілептичних фокусів або дифузного епілептичного фокусу в межах однієї півкулі. В таких випадках, ізольовані мультилобарні резекції або в комбінації з функціональними дисконекціями, призводять до повного припинення епілептичних нападів у переважній більшості хворих. Встановлено, що припинення епілептичних нападів та покращення психоемоційної сфери після хірургічного лікування відбувається за рахунок блокування епілептогенезу, запобігання вторинного ураження мозку та усунення тривалої, безперервної інтеріктальної пароксизмальної активності нейронів головного мозку. Наукова новизна одержаних результатів. Визначені особливості клінічних проявів та структурно-функціональних змін головного мозку у хворих на мультифокальну епілепсію, що обґрунтовує оптимальний підхід до стандартизації діагностики та лікування. На основі аналізу власного матеріалу наукового дослідження запропоновано шкалу оцінки ефективності медикаментозного лікування протиепілептичними препаратами хворих на епілепсію. Оптимізовано підхід до визначення показів до диференційованих хірургічних втручань в лікуванні мультифокальної епілепсії. Практичне значення одержаних результатів. Удосконалено диференційовані методи хірургічних втручань при різних формах епілепсії, залежно від локалізації епілептичного фокусу, його розповсюдження та шляхів поширення епілептичної активності. Проведено порівняльний аналіз ефективності різних нейрохірургічних втручань у хворих з мультифокальною епілепсією; розроблено алгоритм диференційованого хірургічного лікування. Результати дисертаційної роботи впроваджено в практичну діяльність відділення функціональної нейрохірургії та нейромодуляції з рентгенопераційною Державної установи «Інститут нейрохірургії імені акад. А.П. Ромоданова НАМН України».

2. Keywords: Pharmacoresistant epilepsy, multifocal epilepsy, epilepsy surgery, hemispherotomy, multilobar resection, callosotomy, Rasmussen's encephalitis, cortical dysplasia. The purpose of the work; To improve the outcomes of multifocal epilepsy treatment through a differentiated approach to the selection of neurosurgical interventions. The object of the study: multifocal epilepsy Subject of research: clinical manifestations of multifocal epilepsy, epileptic seizures, psychoemotional disorders, structural and functional changes of the brain, neurosurgical interventions. The study included 86 patients with pharmacoresistant multifocal epilepsy, who were treated in the Department of Functional Neurosurgery and Neuromodulation of the State Institution "Romodanov Neurosurgery Institute of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine" from 2006 to 2023. Patients were divided into the main group (57 individuals) and the control group (29 individuals). The research is based on the treatment results of 57 patients in the main group, aged from 1,5 to 42 years (average age – 12,7 years), including 47 (82,5 %) children and 10 (17,5 %) adults. All patients underwent a preoperative examination, which included an examination by a neurologist, a neurosurgeon, and a psychiatrist. Patients underwent instrumental examination methods (EEG, video-EEG monitoring, MRI of the brain (1.5-3.0) Tl in the "Epilepsy" mode, functional MRI, SPECT, SISCOM, PET. In some cases, invasive electrocorticography was performed. Method surgical intervention was

chosen on the basis of the received data, regarding the type of epileptic attacks, localization and number of epileptogenic focus, ways of spreading epileptogenic activity, prevalence of brain damage, existing functional deficit or the risk of its appearance after surgery. Functional disconnections were performed: stereotaxic callosotomy- in 14 (24.6 %) cases, microsurgical callosotomy - in 21 (36.8%) cases, resection surgical interventions - multilobar resection (6.0 - 10.5) %, and combined neurosurgical operations - functional hemispherectomy (16 - 28.1%). Scientific Novelty of the Obtained Results: Identified features of clinical manifestations and structural-functional changes in patients with multifocal epilepsy, justifying an optimal approach to standardizing the diagnosis of patients with pharmacoresistant multifocal epilepsy. Proposed a scale (based on the analysis of the study's own material) for assessing the effectiveness of pharmacological treatment with antiepileptic drugs in patients with multifocal epilepsy. Optimized the process of determining indications for differentiated surgical interventions in the treatment of multifocal pharmacoresistant epilepsy. Practical Significance of the Obtained Results: Improved differentiated surgical methods for various forms of epilepsy, depending on the localization of the epileptic focus, its spread, and pathways of epileptic activity propagation. Conducted a comparative analysis of the effectiveness of various neurosurgical interventions in patients with multifocal epilepsy; developed an algorithm for differentiated surgical treatment. The results of the dissertation work were implemented in the practical activities of the department of functional neurosurgery and neuromodulation with the X-ray operating department of the State Institution "Institute of Neurosurgery named after Acad. A.P. Romodanova of the National Academy of Sciences of Ukraine".

Державний реєстраційний номер ДіР: 0105U000910 0107U012144

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Костюк К.Р., Бунякін В.М., Чебурахін В.В. Гемісферотомія у лікуванні тяжких форм симптоматичної епілепсії // Український нейрохірургічний журнал. – 2019 – Том 25, №3. – с.35-42. doi: 10.25305/unj.168655
- 2. К. Р. Костюк, В. М. Бунякін, В. В. Чебурахін, М. М. Шевельов, Ю. М. Медведєв, А. О. Попов, Д. А. Тевзадзе, С. М. Дічко, В. В. Мусулєвська, О. М. Канайкін. Хірургічне лікування мультифокальної епілепсії // Запорізький медичний журнал. – Том 24, №1 (130), 2022, с.70-78. DOI: 10.14739/2310-1210.2022.1.239499
- 3. Бунякін В.М. Алгоритм дохірургічної діагностики епілепсії та його практичне значення // Український нейрохірургічний журнал. – 2023. - Том. 29, № 1. – с. 20-29. doi: 10.25305/unj.268149
- 4. А. Є. Дубенко, К. Р. Костюк, М. В. Набока, В. М. Бунякін. Аналіз хірургічного лікування фармакорезистентної епілепсії в Україні за період 2014-2020 роки // УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК ПСИХОНЕВРОЛОГІЇ. 2023. Том 31, випуск 3 (116) – с. 21-24. doi: https://doi.org/10.36927/2079-0325-V31-is3-2023-3
- 5. Костюк К.Р., Бунякін В.М. Наш досвід хірургічного лікування дитячої епілепсії // Український нейрохірургічний журнал. – 2023. -Том 29, № 3. – с. 34-42. doi: 10.25305/unj.282642

Наукова (науково-технічна) продукція: розробка діагностичних методів

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0105U000910 0107U012144

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костюк Костянтин Романович

2. Kostyantyn R. Kostiuk

Кваліфікація: д.н, с.д., 14.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут нейрохірургії ім. акад. А. П. Ромоданова Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011930

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, буд. 32, Київ, 04050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Літовченко Тетяна Анатоліївна

2. Tetiana A. Litovchenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смоланка Володимир Іванович

2. Volodymyr I. Smolanka

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковенко Леонід Миколайович

2. Leonid M. Yakovenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут нейрохірургії ім. акад. А. П. Ромоданова Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011930

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, буд. 32, Київ, 04050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Главацький Олександр Якович

2. Olexandr Y. Glavatskyi

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут нейрохірургії ім. акад. А. П. Ромоданова Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011930

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, буд. 32, Київ, 04050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Чувашова Ольга Юріївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Чувашова Ольга Юріївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Чопик Наталія Григорівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна